

Middenweg 12 Heerhugowaard

24 juni 2019

CONCEPT

Cultuurhistorische waardestelling boomgaard

Nicky Schuurman	
n.schuurman@natuurlijkezaken.nl	

Middenweg 12 Heerhugowaard

30-06-2019

Cultuurhistorische waardestelling boomgaard
N. Schuurman

Colofon

Status uitgave: eindrapport

Rapport nr.: VK 190059

Datum uitgave: 30 juni 2019

Titel: Middenweg 12 Heerhugowaard

Subtitel: Cultuurhistorische waardestelling boomgaard

Samenstellers: N. Schuurman

Projectleider: Nicky Schuurman

Naam en adres opdrachtgever: Gemeente Heerhugowaard,
Postbus 390, 1700 AJ HEERHUGOWAARD

Akkoord voor uitgave: Frank Visbeen, afdelingshoofd O&A,
LNH

Foto's cover: Nicky Schuurman

Wijze van citeren: Schuurman. N., 2019, Middenweg 12,
Heerhugowaard.

Landschap Noord-Holland is niet aansprakelijk voor gevolgschade, alsmede voor schade welke voortvloeit uit toepassingen van de resultaten van werkzaamheden of andere gegevens van Landschap Noord-Holland; opdrachtgever vrijwaart Landschap Noord-Holland voor aanspraken van derden in verband met deze toepassing.

© Landschap Noord-Holland

Dit rapport is vervaardigd op verzoek van opdrachtgever hierboven aangegeven en is zijn eigendom. Niets uit dit rapport mag worden verveelvoudigd en/ of openbaar gemaakt worden d.m.v. druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de opdrachtgever hierboven aangegeven en Landschap Noord-Holland, noch mag het zonder een dergelijke toestemming worden gebruikt voor enig ander werk dan waarvoor het is vervaardigd.

Het kwaliteitsmanagementsysteem van Landschap Noord-Holland is gecertificeerd overeenkomstig ISO 9001: 2000.

GEDRUKT OP FSC PAPIER

Inhoudsopgave

1. Inleiding	7
1.1 Aanleiding	9
1.2 Ligging onderzoeksgebied	9
1.3 Leeswijzer	9
2. Historische ontwikkeling en beschrijving huidige situatie	9
2.1 Historische ontwikkeling	9
2.2 Beschrijving huidige situatie	11
3. Waardstelling	17
3.1 Kernwaarden van het erf in een droogmakerij	17
3.2 Waardering	18
3.3 Advies	18
4. Voorstel herstel boomgaard	19
4.1 uitgangspunt	19
4.2 Streefbeeld	19
4.3 Eenmalige maatregelen	19
5. Voorstel onderhoudsplan	20

1. Inleiding

1.1 Aanleiding

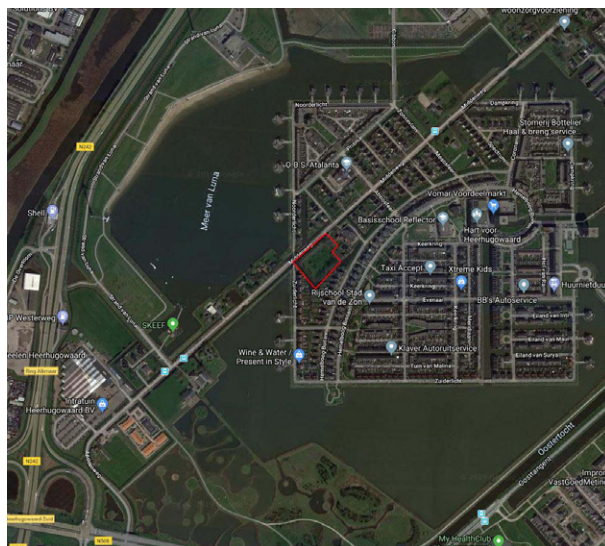
In de gemeente Heerhugowaard is naast de woning aan de Middenweg 12 een boomgaard gelegen. Deze boomgaard hoorde oorspronkelijk bij de stolp die daar gestaan heeft. De gemeente heeft een principe verzoek gehad van de eigenaar Mw. Willemijn Overmaat voor het bouwen van in totaal 2 à 3 campingpods (trekkershutten) met sanitair fietsenafdakje en wandelpad (recreatief gebruik) in de boomgaard. De gemeente wil in principe meewerken aan het realiseren van de trekkershutten in de boomgaard, maar wil ook het instandhouden van de boomgaard waarborgen. Daarom hebben zij Natuurlijke Zaken van Landschap Noord-Holland gevraagd een cultuurhistorische waardestelling te maken voor de boomgaard.

1.2 Ligging onderzoeksgebied

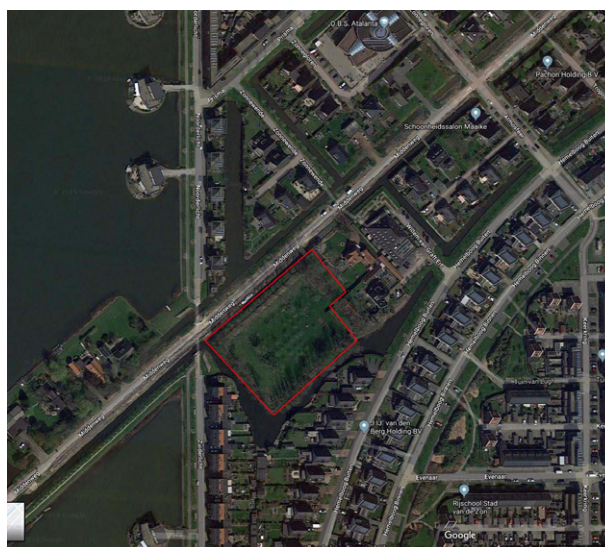
De Middenweg is een oude centrale ontsluitingsweg van de droogmakerij de Heerhugowaard. Langs de Middenweg liggen nog enkele historische erven, vooral langs het zuidelijke gedeelte van de Middenweg en het meest noordelijke deel van de Middenweg. De boomgaard van Middenweg 12 is omsloten door de nieuwbouw van de Stad van de Zon (afbeelding 1 en 2).

1.3 Leeswijzer

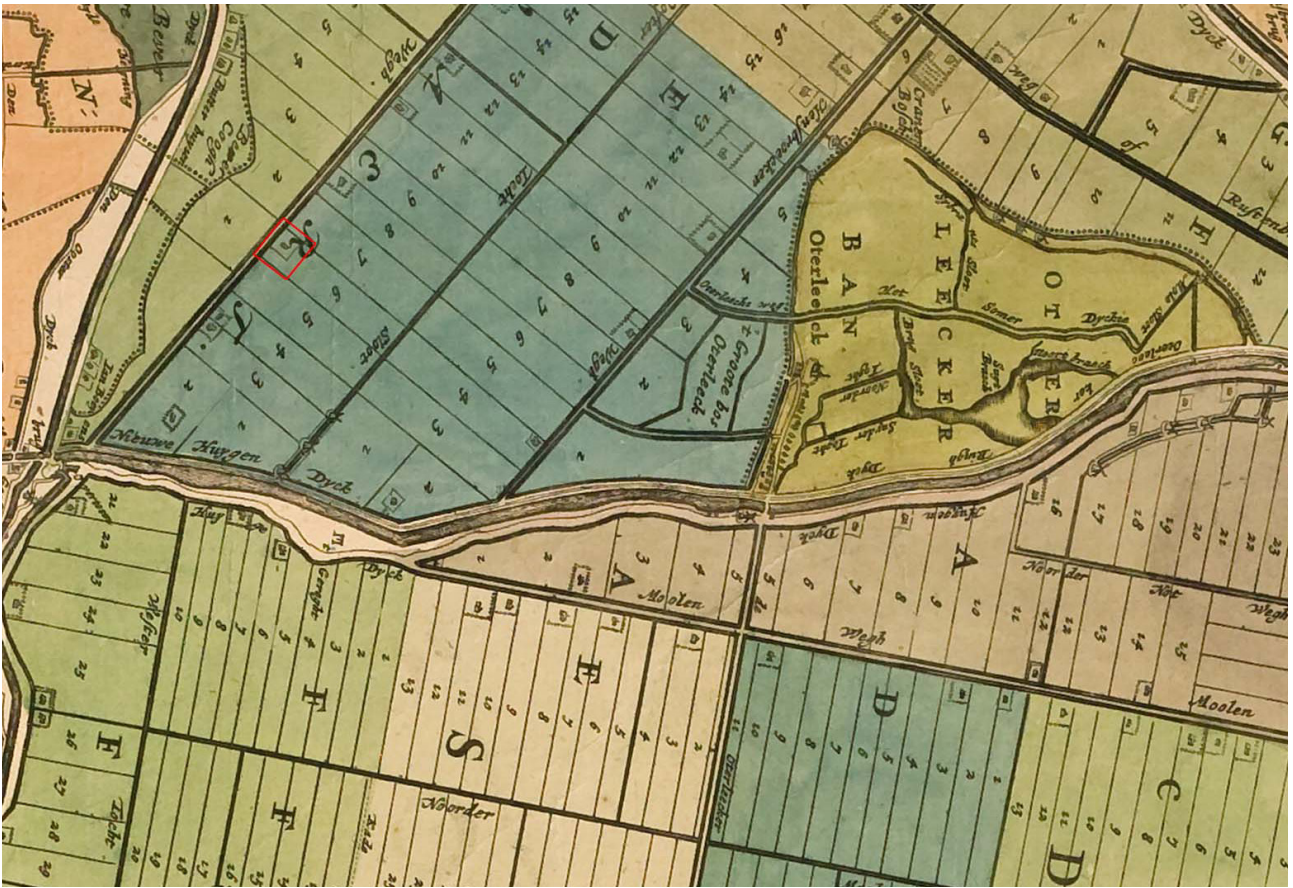
In hoofdstuk 2 wordt de ontwikkeling van het erf beschreven met behulp van historisch kaartmateriaal. Daarnaast wordt de huidige situatie van de boomgaard beschreven. In Hoofdstuk 3 vindt de cultuurhistorische waardestelling plaats en in de laatste twee hoofdstukken worden aanbevelingen gedaan voor herstel en onderhoud van de boomgaard.

Afb. 1. Luchtfoto Heerhugowaard Zuid, Google maps

Afb. 2 Luchtfoto Heerhugowaard Zuid, met boomgaard rood omlijnd, Google maps

Afb 3 Detail kaart Johannes Dou 1670 Rijksuniversiteit Utrecht

Afb 4 Luchtfoto RAF febr 1945, Speciale Collecties RU Wageningen

2. Historische ontwikkeling en huidige situatie erf Middenweg 12

2.1 Historische ontwikkeling

Heerhugowaard is een droogmakerij. In 1630 is de polder drooggevallen en werden de gronden onder de initiatiefnemers verdeeld. Hoewel de grond voor de landbouw in de praktijk erg tegenviel, zien we op de plaats van Middenweg 12 al in 1670 een boerderij op de kaart staan.

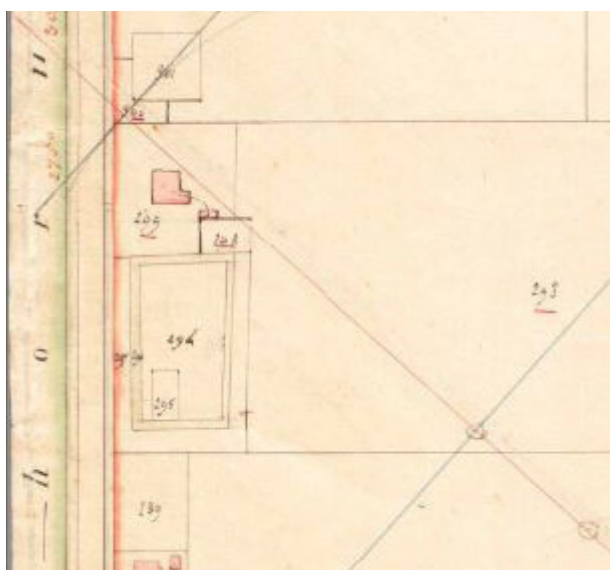
Op het minuutplan van het kadaster uit 1811-1831 is het erf Middenweg 12 ook weergegeven. (afb 4) In deze periode is het erf en de bijbehorende kavels eigendom van Gerrit Vet, een boer uit de Beemster. Het erf bestaat uit een boerenwoning, stalling, een wei met melkplaats, een boomgaard omringd door een gracht en een singel en een moestuin binnen de gracht. Op de singel staat "bosch met schaarhout", ofwel hakhout. In 1909 komt de boerderij in het bezit van de familie van Graft.

Op de topografische kaart van 1922 (afbeelding 5) zien we dezelfde indeling als in 1831, alleen de moestuin in uit de boomgaard verdwenen.

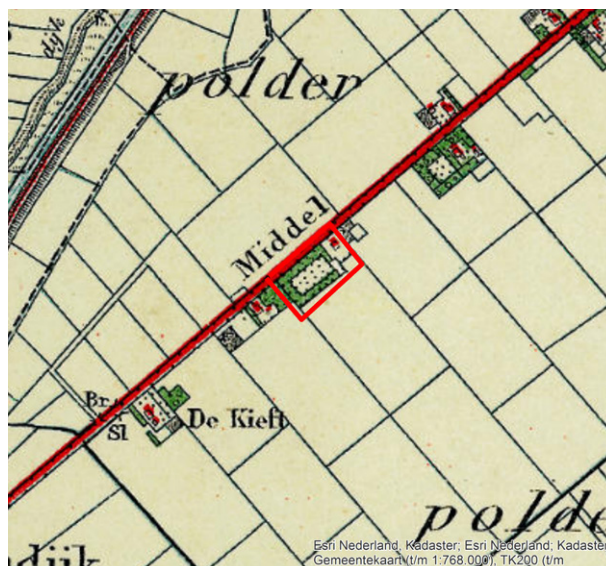
Op de luchtfoto van 1944 en de topografische kaart van 1950 zien we dat de gracht rond de boomgaard is gedempt. Wel loopt er rond het gehele erf nog een sloot. De beplanting op de singel lijkt verdwenen (er zijn geen schaduwen van stammen zichtbaar op de foto). In de boomgaard lijken wat bomen te staan. Het erfgedeelte waar de stolp op staat heeft in 1950 een schuine vorm

gekregen.

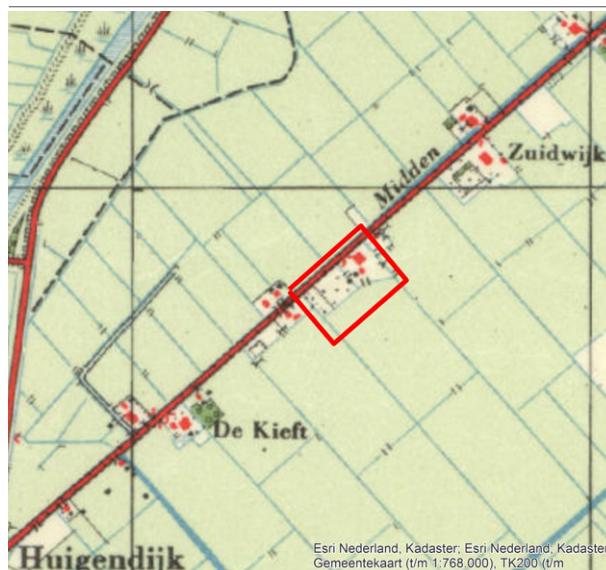
Ook nu is er geen beplanting rond de singel. Naast de stolp is nu ook de woning Middenweg 12 verschenen. (afbeelding 6). De stolp wordt niet langer bewoond.

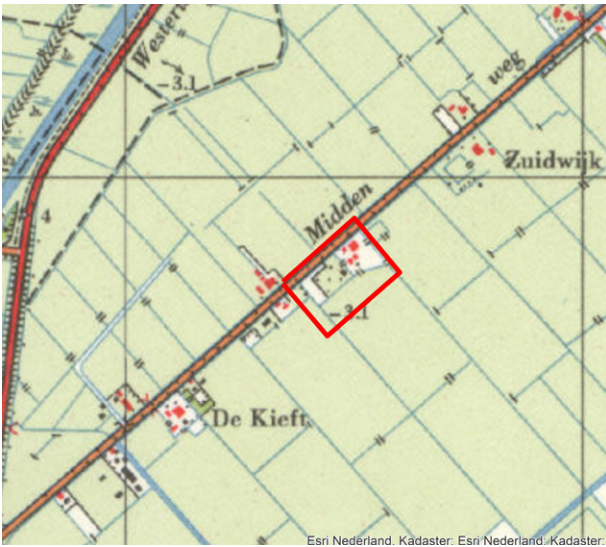
Afb. 4, Detail Minuutplan 1831, RCE

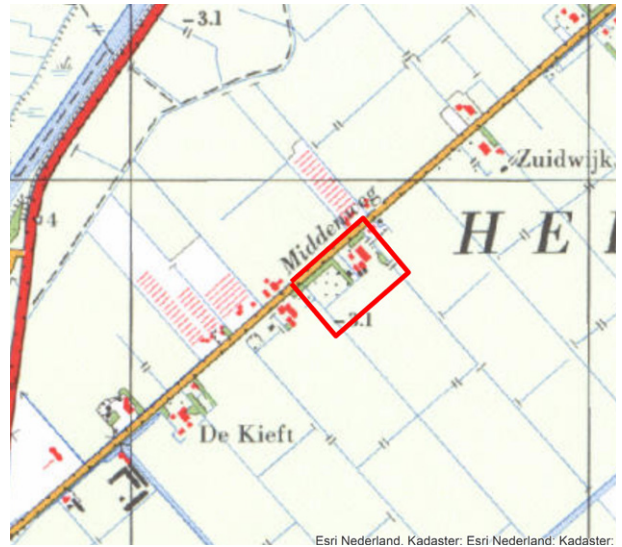
Afb. 5, Topografische kaart 1922, met erf Middenweg 12 rood omlijnd, www.topotijdreis.nl

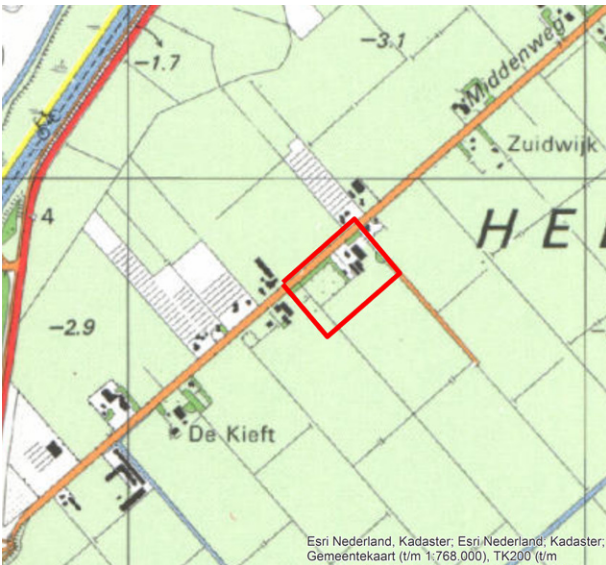
Afb. 6, Topografische kaart 1950, met erf Middenweg 12 rood omlijnd, www.topotijdreis.nl

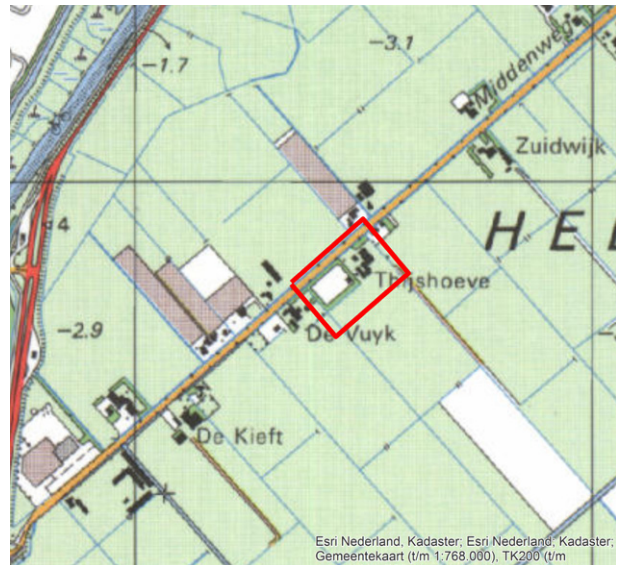
Afb. 7, Topografische kaart 1961, met erf Middenweg 12 rood omlijn, www.topotijdreis.nl

Afb. 8, Topografische kaart 1971, met erf Middenweg 12 rood omlijn, www.topotijdreis.nl

Afb. 9, Topografische kaart 1983, met erf Middenweg 12 rood omlijn, www.topotijdreis.nl

Afb. 10, Topografische kaart 1993, met erf Middenweg 12 rood omlijn, www.topotijdreis.nl

Afb. 11, Topografische kaart 1996, met erf Middenweg 12 rood omlijn, www.topotijdreis.nl

Afb. 12, Topografische kaart 2006, met erf Middenweg 12 rood omlijn, www.topotijdreis.nl

Afb. 13, Topografische kaart 1993, met erf Middenweg 12 rood omlijn, www.topotijdreis.nl

Op de topografische kaart van 1961 is in de boomgaard een apart gedeelte afgescheiden dat als akker, moestuin of iets dergelijks in gebruik geweest kan zijn. (afbeelding 7). In 1971 is de schuine sloot achter het erfgedeelte met de stolp gedempt. Het erf lijkt weer een rechthoekige vorm te hebben. Rond de boomgaard is tussen het woongedeelte en langs de Middenweg weer beplanting zichtbaar. Er is echter nog ruimte tussen de sloot die het woongedeelte van het erf afscheidt van het erfdeel met de boomgaard. De boomgaard is hierdoor in feite kleiner geworden dan deze oorspronkelijk was. (afbeelding 8).

Op de kaart van 1983 zien we een pad dat vanaf het erf met de stolp naar achteren het land in loopt. (afbeelding 9). In 1993 is er weer beplanting rond de gehele boomgaard.

Afb. 14 Erftoegang Middenweg 12 met het pad langs de appartementen afgesloten door middel van een hek!

De sloot tussen woenerf en boomgaard is gedempt of niet zichtbaar. (afbeelding 10). Op afbeelding 11 (1996) is de Oosttangent linksonder aangelegd en ligt er een dijk iets ten noorden van de Thijshoeve langs.

In 2006 zien is de stad van de Zon met het carré, de plas en het labyrint. Het erf is in de structuur van het carré opgenomen. De sloot aan de achterzijde van het erf is verbreed en heeft een wat grillige vorm gekregen. Ook loopt deze weer achter het woenerf. (afbeelding 12)

Tot slot is op afbeelding 13 uit 2011 de huidige situatie weergegeven. Hier is ook de lengtesloot tussen woenerf en boomgaard weer voor een deel teruggebracht. De sloot loopt niet door, maar loopt op tweederde deel van het erf dood.

2.2. Beschrijving huidige situatie

De boomgaard is zowel via een eigen toegang naar de Middenweg als door de tuin van het woonhuis Middenweg 12 toegankelijk. De parkeerplaats voor de appartementen in de herbouwde stolp ligt niet aan de Middenweg, maar is gemaakt aan de achterzijde via de Hemelboog Buiten. Er loopt een pad langs de tuinen van de appartementen vanaf de oprit van de Middenweg. Dit pad is met een hek afgesloten. Visueel zijn de herbouwde stolp en de vrijstaande woning hiermee gescheiden.

De aparte toegang van de boomgaard bestaat uit een houten brug. De hoofdingang van het erf bestaat uit een dam, met verharding. De toegang van de boomgaard is hiermee ondergeschikt. De vrijstaande woning en de boomgaard vormen samen een ensemble.

Afb. 14 Erftoegang Middenweg 12 met het pad langs de appartementen afgesloten door middel van een hek.

Afb. 15 Groen onbebouwd voorerf. Met een lengtesloot die woonerf en boomgaard scheidt. De sloot loopt dood. Het woonerf heeft een houten beschoeiing langs de wegsloot. Bron Google Maps 2014 (voor de herinrichting van de Middenweg)

Het voorerf van de woning is groen en onbebouwd en bestaat voornamelijk uit gras met wat sierbeplanting. langs de oprit staat een lage haag. Langs de sloot aan de kant van de boomgaard staat een rijtje jonge knotwilgen.

Rond de boomgaard is een singel aangeplant van inheemse struiken en met voornamelijk essen als boomvormer. De windsingel is gesloten en is goed onderhouden. Op enkele stukken in de stingel staat opslag van bomen. In de singel staan aan de achterzijde ook enkele kastanjbomen. Aan deze zijde van de singel is een takkenril gemaakt.

Daar waar de boomgaard grenst aan het achtergelegen buuerf wordt de afscheiding gevormd de ligusterhaag. De burenen hebben daarachter een coniferen haag geplaatst, zodat er visueel een dubbele geschoren haag staat.

Langs de west- en zuidkant van de boomgaard is een brede strook waar het gras hoog opgroeit en waar een wandelpad door heen is gemaaid. De boomgaard krijgt hiermee nog een extra kader. Op 2 plekken aan de zuidzijde van de strook staan boerenhekken als afscheiding.

Afb. 19 Wandelpad door het hoge kruidenrijke gras

Afb 16. Windsingel met struiken en boomvormers

Afb. 17 Kastanjbomen in de singel en takkenril

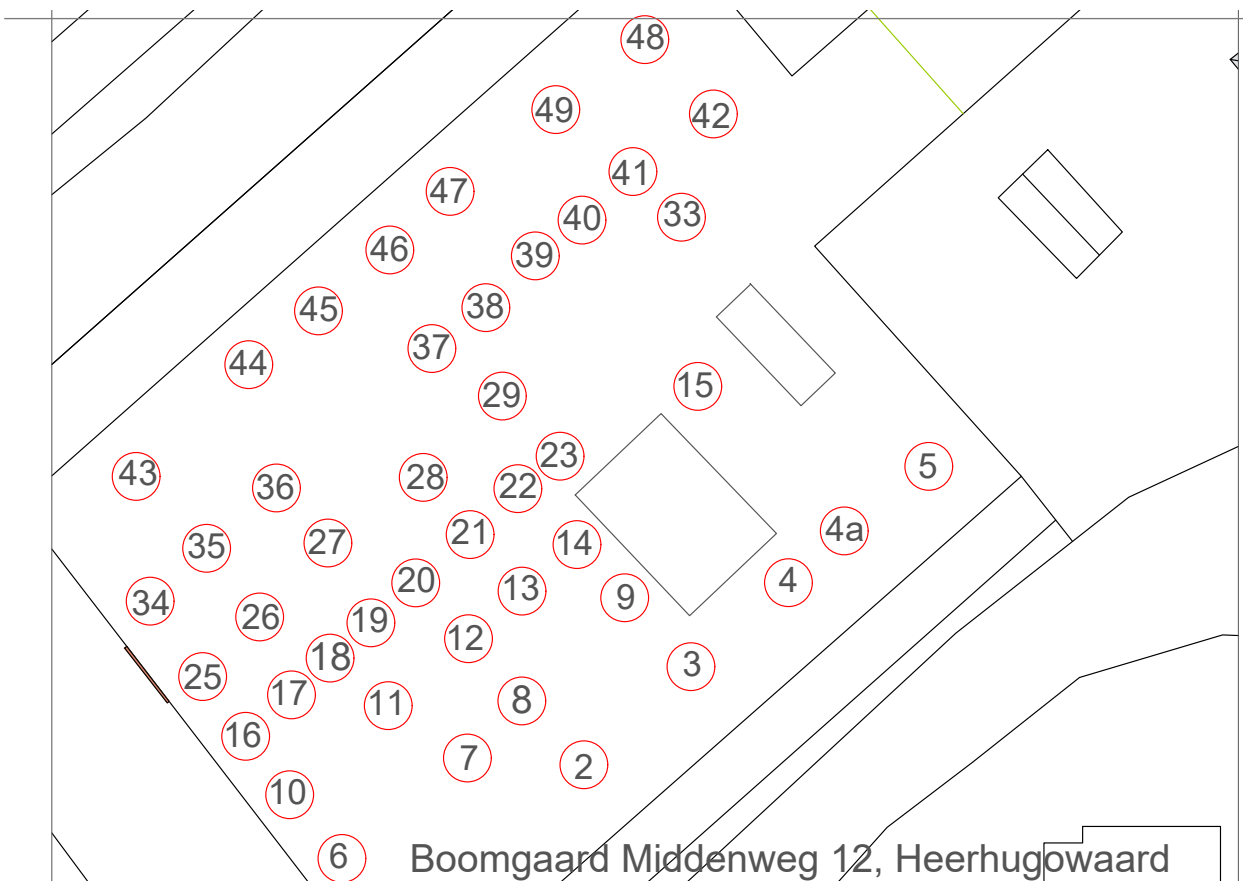

Afb. 18 Dubbele haag langs het buuerf

Afb. 19 boven, inrichting van de boomgaard Middenweg 12

Afb. 20 onder, inventarisatie van de bomen, verklaring op pagina 16

De boomgaard is in 2009 door de Pomologische vereniging geïnventariseerd. Daarna zijn er alleen bij uitval bomen vervangen. De bomen staan in een regelmatig plantverband, zijn gezond en goed onderhouden.

Een pruimenboom (nr. 17) oogt ziek. Achterstallig onderhoud in de boomgaard is in 2009 door de POM uitgevoerd. Daarna wordt de boomgaard onderhouden door de eigenaar; zij hebben de snoeicursussen gevolgd bij de Pomologische vereniging en worden geadviseerd door pomoloog Arie Oud.

De oudste bomen staan langs de buitenrand van de boomgaard. Deze zijn met enige moeite ook op de luchtfoto uit 1945 te herkennen. Dit zijn hoogstam fruitbomen. De overige bomen zijn halfstam fruitbomen die tussen 1975 en 2000 zijn aangeplant of jonger zijn.

De rassen in de boomgaard zijn zodanig gekozen dat de oogst over een zo groot mogelijk periode wordt verdeeld. Bijzonder is boom nr. 49. Dit is appelboom van een ras dat alleen in deze boomgaard voorkomt. De boom is een ent van een oude boom die hier stond, maar die inmiddels dood is.

De bomen langs de oostkant van de boomgaard staan relatief donker door de hoogte van de bomen in de windsingel daar. Deze bomen dragen meestal geen vrucht. Uitzondering hierop is de perenboom nr 5.

Daarnaast is er in de boomgaard een kleine moestuin gemaakt, heeft een boomstronk van een dode boom een tafelblad gekregen en is er een open plek waar zo nu en dan een party tent kan staan.

Afb. 22 Enkele van de oude hoogstam bomen aan de zuidrand van de boomgaard.

Afb. 22 De kleine moestuin, een boomstronk van een dode boom omgebouwd tot statafel en de open plek waar ruimte is voor een party tent.

Afb. 21 De bomen van de boomgaard ogen gezond en staan in een regelmatig plantverband

Soort	Gepland	Naam ras	Soort fruit
2 Appel		Schone van Boskoop/Goudreinet	hand/moes/bakk
3 Appel	na 2000	Schone van Boskoop/Goudreinet	hand/moes/bakk
4 Appel		ge-ent	onbekend
4a Appel		Elstar	hand
5 Peer	hoogstam voor 1945	Winterjan/Kleipeer	stoof
6 Peer	voor 1945	Noord Hollandse suikerpeer	hand
7 Appel	voor 2000	Roggezoet	stoof/moes
8 Appel		Schone van Boskoop/Goudreinet	hand/moes/bakk
9 Appel		Elstar	hand
10 Peer	hoogstam voor 1945	Noord Hollandse suikerpeer	hand
11 Appel	rond 1975	Laxton's Superb	hand
12 Appel	rond 1975	Schone van Boskoop/Goudreinet	hand/moes/bakk
13 Appel	rond 1975	Glorie van Holland	hand/moes
14 Appel	rond 1975	onbekend	
15 Appel	rond 1975	Golden Delicious	hand
16 Peer	hoogstam voor 1945	Noord Hollandse suikerpeer	hand
17 Pruim	na 2000	Reine Claude d"Althan	
18 Pruim	na 2000	Opal	hand
19 Appel		Laxton's Superb	hand
20 Pruim	na 2000	Opal	hand
21 Pruim	na 2000	Reine Claude d"Oullins	hand
22 Pruim	na 2000	Reine Claude d"Oullins	hand
23 Pruim	na 2000	Victoria	hand
25 Peer	na 2000	onbekend	
26 Peer	na 2000	Saint Remy	stoof
27 Peer		Triomphe de Vienne	hand
28 Appel	na 2000	Enkuizer Aagt	hand
29 Appel		Schone van Boskoop (standaard)	hand/moes/bakk
30 Appel	na 2000	onbekend	
31 Appel		onbekend	
32 Appel		onbekend	
33 Appel	voor 2000	onbekend	
34 Peer	hoogstam voor 1945	Noord Hollandse suikerpeer	hand
35 Peer	na 2000	Doyenne du Comice	hand
36 Peer	na 2000	Triomphe de Vienne	hand
37 Appel	na 2000	Zoete aagt	
38 Peer	na 2000	Doyenne du Comice	hand
39 Peer	hoogstam na 1975	Gieser Wildeman	stoof
40 Peer	hoogstam voor 1945	Saint Remy	stoof
41 Peer	hoogstam voor 1945	Doyenne du Comice	hand
42 Peer	hoogstam voor 1945	Fondante de Charneux/Legipont	hand
43 Peer	voor 1945	Fondante de Charneux/Legipont	hand
44 Appel	hoogstam voor 1945	Prima	hand
45 Appel	halfstam	Cox D'Orange	hand
46 Appel		onbekend	
47 Appel	hoogstam voor 1945	Zoete ermgaard	stoof
48 Appel	hoogstam voor 1945	Zoete ermgaard	stoof
49 Appel	na 2000	Reinette d'Or	hand/moes/stovei

3. Waardestelling

Om te komen tot een waardestelling is het van belang om eerst te weten wat een erf in Heerhugowaard karakteristiek maakt. We noemen dit de kernwaarden van het erf. Hoewel er nog geen uitgebreid ervenonderzoek heeft plaatsgevonden vertonen de erven langs het zuidelijke gedeelte van de Middenweg veel overeenkomsten met de erven in de Schermer. Net als in de Schermer kwamen er in Heerhugowaard erven voor met een structuur van dubbele sloten en dubbele bomenrijen en eenvoudiger erven met een lengtesloot of sloten rondom de verschillende erfdeelen. Het erf aan de Middenweg 12 had bij de aanleg een dubbele slootstructuur. rond de boomgaard. We nemen daarom de karakteristieken van het rijke Schermererf als uitgangspunt.

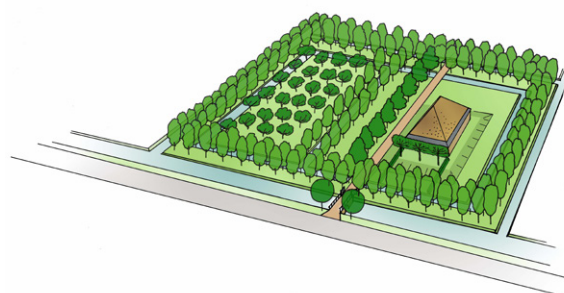
3.1 Kernwaarden van het een erf in een droogmakerij:

Het poldererf kent acht kernwaarden :

1. Rechthoekige erfvorm, ligging vaak in de breedte langs de weg. .
2. Begrenzing van het erf rondom door sloten.
3. Traditionele indeling van het erf: (stolp)woning staat voor op het erf en is vanaf de openbare weg de blikvanger (vrij zicht op de boerderij), bijgebouwen staan daarachter en een groene, streekeigen en representatieve inrichting van het voorerf. Op de eenvoudige erven staat de stolp dicht aan de weg. Op de rijkere erven staat de stolp verder naar achteren op het erf.
4. Indeling met lengtesloten en de grotere erven in rechthoekige kaveltjes omringd door sloten met grachten en singels die een carré vormen.
5. Doorzicht recht over het erfpad naar het achterland.
6. Karakteristieke gebouwen op het erf. Op de eenvoudige erven is de stolp eenvoudig uitgevoerd. Op de rijkere erven heeft de stolp een rijke uitstraling.
7. Erfranden met bomenrijen en hakhout of windsingels.
8. Streekeigen erfbeplanting met o.a. een hoogstamfruitboomgaard.

Bij het erf Middenweg 12 heeft alleen de boomgaard bij de aanleg een dubbele slootstructuur. Het erfdeel met de stolp heeft wel sloten rondom, maar geen dubbele sloot

Er staat geen stolp op het ensemble. Het erf heeft wel een ongeveer rechthoekige vorm liggend in de breedte aan de

weg.

Het erf wordt aan drie zijden omringd door sloten. Aan de oostelijke erfgrens is geen sloot aanwezig.

Er is een gedeeltelijke lengtesloot tussen woonerf en boomgaard.

De binnengracht van de boomgaard is verdwenen. De plek van de binnengracht is op 2 plekken nog herkenbaar omdat hier de strook kruidenrijk gras is. Deze strook is aan de kant van de Middenweg ook ongeveer even breed als de gracht ooit was.

Het erf is traditioneel ingericht met de woning als blikvanger op het voorerf. Het voorerf is groen, streekeigen en representatief ingericht. Er is geen doorzicht over het erf, omdat het erf door de nieuwbouw is omgeven.

In het verleden bestond het erf uit de Thijshoeve met de boomgaard. Nu wordt er een nieuw ensemble gevormd gevormd door de vrijstaande woning met de boomgaard. De woning heeft een traditionele uitstraling, maar is echt karakteristiek voor het buitengebied van Heerhugowaard. Rond de boomgaard staat een windsingel. Op de kaart van 1831 is al aangegeven dat de beplanting rond de boomgaard bestond uit hakhout. De transparante dubbele bomenrij zoals deze bij de erven van de Schermer vaak voorkwam is hier niet aanwezig. De boomgaard is altijd omgeven geweest door dichte beplanting. De windsingel is daarom karakteristiek te noemen.

De boomgaard zelf is als kernwaarde nog geheel aanwezig. Het is een mengeling van hoogstam- en halfstamfruitbomen. Er staan diverse oude rassen in de boomgaard, waarvan er 1 in het bijzonder uniek is voor Heerhugowaard en omstreken.

3.2. Waardering

Het ensemble van woning en boomgaard is ruimtelijk van belang als voorbeeld van een karakteristiek erf in het buitengebied. Met name de ligging langs het historische lint van de Middenweg-Zuid, waarvan de structuur sinds de aanleg nauwelijks veranderd is, in combinatie met de inpassing in de structuur van de Stad van de Zon maakt dit erf bijzonder.

De boomgaard is cultuurhistorisch van belang als voorbeeld van een hoog/halfstam boomgaard bij een agrarisch bedrijf gericht op oogst voor eigen behoefte over een zo lang mogelijke periode. De boomgaard is nog redelijk gaaf, al is de oorspronkelijke dubbele slootstructuur verdwenen.

Een boomgaard met halfstamfruit is bij karakteristieke erven in droogmakerijen niet heel zeldzaam. Boomgaarden met hoogstamfruit komen minder vaak voor. In Heerhugowaard is aan de Middenweg 30 nog een hoogstamfruitboomgaard te vinden. Deze is echter een stuk kleiner. Langs de Jan Glijnisweg zijn nog twee erven waar de dubbele slootstructuur bewaard is gebleven.

Was de oorspronkelijke dubbele slootstructuur van de boomgaard bewaard gebleven dan was de cultuurhistorische waarde van de boomgaard zeer hoog geweest. Vanwege de ruimtelijke situatie van de boomgaard en de relatieve gaafheid en zeldzaamheid van de boomgaard heeft de boomgaard een hoge cultuurhistorische waarde.

3.3. Advies

De boomgaard heeft op dit moment de bestemming "Tuin". Het verdient aanbeveling om de boomgaard voor de toekomst te behouden door deze planologisch te beschermen, b.v. door middel van een dubbelbestemming Cultuurhistorie of aan te wijzen als gemeentelijk monument.

Als in de boomgaard trekkershutten en een sanitaire unit wordt geplaatst gaat de voorkeur uit naar mobiele eenheden, zodat de boomgaard eenvoudig in de oude staat kan worden hersteld.

Afb. 23 Doorzicht vanaf het woonerf naar de boomgaard

4. Voorstel herstel boomgaard

4.1. Uitgangspunt

Uitgangspunt van het herstelplan is dat het ensemble van woning met erf en boomgaard behouden blijft en visueel een geheel blijft.

4.2 Streefbeeld

Het erf heeft een rechthoekige ervorm. De buitenste bomenrij van de boomgaard wordt gevormd door hoogstamfruitbomen. De andere bomen zijn halfstambomen.

De boomgaard heeft variatie in soorten, (appel, peer, pruim).

De fruitbomen worden geplant in een regelmatig plantverband. Bij uitval van bomen worden nieuwe bomen op ongeveer dezelfde plek teruggeplant.

De zieke pruimenboom wordt verwijderd. Omdat deze relatief dicht op de andere bomen staat, wordt deze niet op deze plek vervangen.

In het deel van de boomgaard waar de bomen staan is een open plek waar soms een tent kan staan voor incidentele

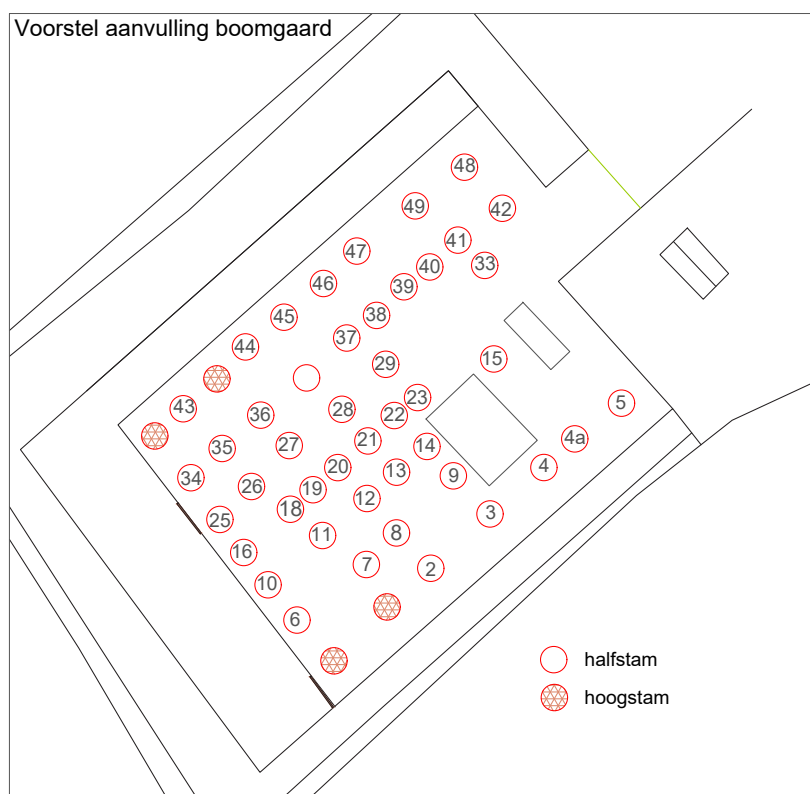
kleinschalige bijeenkomsten. In het overige gedeelte waar de bomen staan komt geen bebouwing of tuinmeubilair e.d.

De zone voor kruidenrijk gras blijft onverhard. Er is geen permanente bebouwing.

Rond de boomgaard staat een windsingel. De windsingel zorgt voor privacy en bescherming tegen de wind. De windsingel bestaat uit inheemse struiken en boomvormers. De boomvormers staan op voldoende afstand uit elkaar, zodat de kronen niet al het licht voor de struiken er onder weg nemen. De struiken vormen een dicht scherm.

4.3 Eenmalige maatregelen

- Zieke pruimenboom verwijderen.
- Aanvullen fruitbomen met appel of peer volgens tekening.
- Bij uitval van een fruitboom vervangen door een jonge hoog- of halfstamfruitboom van hetzelfde soort. Houdt daarbij de bestaande regelmatige plantafstand aan.

Afb. 24 Voorstel herstel boomgaard

5. Voorstel onderhoudsplan boomgaard

5.1. Onderhoud fruitbomen

De fruitbomen worden jaarlijks gesnoeid. Onderhoudssnoei van de boom bestaat voornamelijk uit het wegnemen van takken die over elkaar heen groeien, te steil groeien of die teveel opzij of naar binnen groeien.

Onderhoudssnoei peer:

Het onderhoud bestaat uit het verwijderen van een teveel aan zijtakken, zodat er voldoende licht in de boom komt. De meeste peren zijn kopgroeiers. Om te voorkomen dat de boom bovenin te zwaar wordt is het nodig voldoende groei in de onderste gesteltakken te houden. Dit doet men door aan het eind van de, steil ingeplante, gesteltakken saptrekkers aan te houden, schuinstaand of vertikaal 1-jarig hout dat de groei daar naartoe trekt.

Onderhoudssnoei appels:

Ook hierbij bestaat de snoei uit het verwijderen van een teveel aan zijtakken. Het is belangrijk erop te letten dat takken bovenin niet over de onderste gesteltakken heen gaan groeien. Deze takken dienen dan ingekort en teruggesnoeid te worden.

Snoeien in de wintermaanden bij droog weer als het niet vriest.

Onderhoudssnoei pruim:

Snoeien na de oogst in juli/augustus.
Bomen eens per jaar bemesten in november/december.
De mest niet in aanraking laten komen met de stam.

Snoeien van oude fruitbomen is maatwerk. Het is van belang om hierbij regelmatig advies van deskundigen in te winnen zoals nu ook al gebeurt.

5.2. Beheer gras

Het gras in de zone van de bomen wordt onderhouden als gazon. n de groeiperiode één keer per twee weken maaien.

De strook met kruidenrijk gras één keer per jaar maaien in augustus. Maaisel verwijderen.

5.3. Beheer haag

1 x per jaar scheren.

Beheer windsingel:

Struiklaag gefaseerd onderhouden in 5 jaar snoeycyclus.
Elke jaar 20% van struiken onderhouden.
Bomen & struiken tijdig dunnen waar nodig.
Dode takken verwijderen indien nodig.

de zakelijke dienstverlening van Landschap Noord-Holland

Landschap Noord-Holland

Postbus 222

1850 AE Heiloo

Tel. 088 - 006 44 00

landschapnoordholland.nl

info@landschapnoordholland.nl